

Nr 898

Av herr Rimås m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 125, angående vissa frågor rörande jordbrukets och trädgårdsnäringsens rationalisering, m. m.

(Lika lydande med motion nr 740 i Första kammaren)

Under senare år har såsom resultat av förslag från Kungl. Maj:t och motioner i riksdagen flera åtgärder vidtagits i syfte att genom rationaliseringar inom trädgårdsnäringsen göra denna så konkurrenskraftig och lönande som möjligt. 1960 års beslut om en utvidgning av det antal trädgårdsföretag, som kan beviljas statliga kreditgarantier, har liksom de nya regler som trädde i kraft fr. o. m. 1 juli 1962 medfört att kreditstödet har kunnat utnyttjas på ett effektivare sätt i jämförelse med vad fallet varit tidigare, och möjligheterna att rationalisera har gynnsamt påverkats.

Rationaliseringsvinsterna inom denna näring liksom andra tillfaller både konsumenter och näringsutövare. De medför givetvis en ökad trygghet för företagsledare och anställda.

De av Kungl. Maj:t i proposition nr 125 föreslagna nya bestämmelserna för statlig lånegaranti till förvärv och drift av trädgårdsföretag överensstämmer i stort sett med trädgårdsnäringsutredningens förslag, vilka av remissinstanserna erhållit ett övervägande positivt mottagande.

I propositionen anför departementschefen att det även fortsättningsvis skall finnas möjligheter för att statlig kreditgaranti för driftlån och förvärvslån skall kunna beviljas trädgårdsföretag. I likhet med förhållandet inom jordbruket bör detta stöd ges en rationaliseringsfrämjande inriktning. Han säger därvid att stödet i princip bör ta sikte på redan existerande företag. Enligt vår mening bör det dock vara motiverat att ge krediter till nyetablerade företag där de eljest föreskrivna villkoren är uppfyllda. Det är känt att en rad trädgårdsföretag försvinner årligen, samtidigt som konsumtionen av trädgårdsprodukter stiger. Det är därför naturligt att företag som läggs ned på grund av ägarens ålder eller död eller på grund av att handelsträdgårdarna i tätorternas utkanter trängs undan av bostadsbebyggelse, gator m. m. blir i större eller mindre utsträckning ersatta av nya. Vi vill därför förorda att nyetableringsföretag behandlas på lika villkor med redan bestående företag vad beträffar kreditmöjligheterna.

Departementschefen föreslår att kreditgaranti i allmänhet inte skall lämnas till större företag än dem som förutom ägaren sysselsätter högst två

årsanställda. Om särskilda skäl, exempelvis produktionens inriktning, så föranleder bör stöd enligt departementschefen även kunna utgå till företag som sysselsätter högst fyra helårsanställda. Vi har intet att invända mot att stödet huvudsakligen skall utgå till de företag som förutom brukaren sysselsätter ytterligare högst två personer årligen. Men vi vill påpeka att den av departementschefen förordade gränsen till högst fyra helårsanställda är godtyckligt vald. Särskilda skäl av tillräcklig styrka kan föreligga även i fråga om företag med större antal helårsanställda än fyra. I sådana fall bör därför möjlighet till rationaliseringsstöd förefinnas.

I propositionen föreslår departementschefen vidare att två miljoner kronor skall finnas till disposition för kreditgaranti för lån till auktionshallar för trädgårdsprodukter. Vi vill föreslå att de s. k. trädgårdscentralerna här jämföras med auktionshallarna. Dessa senare är inte lämpade för mer än ett par områden i hela landet. I de flesta andra områden är trädgårdscentralerna praktiskt taget den enda möjligheten att få en rationell uppsamling och marknadsföring av trädgårdsprodukterna. Trädgårdscentralerna är också sanktionerade av statsmakterna genom att de kan erhålla bidrag av restituerade bensinskattemedel vid starten.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 125 måtte förorda de ändringar i villkoren för det utbyggda rationaliseringsstödet för trädgårdsnäringen som ovan angivits.

Stockholm den 23 april 1963

Sigvard Rimås

Arvid Nilsson
i Lönsboda

Eric Nelander

Olaus Nyberg

Augustinus Keijer